

Hur jag hittade släkten i Amerika

Varje släktforskare ställs förr eller senare inför utmaningen att spåra släktingar som emigrerade till Amerika. Jag visste ju att min anfader Jonas Peter Larsson i Stora Sälleryd utanför Ekenässjön hade tre döttrar vilka alla emigrerade. De två äldsta for iväg 1867 och den yngste kom efter 1887. Det enda jag visste om dom var deras personuppgifter enligt kyrkoböckerna och att de hade gift sig med Dolson, Larson resp Hedlund i Chicago. Och så hade jag turen att några av de släktingar jag uppspårat i Sverige (i Ekenässjön) hade bevarat några Amerika-brev och några foton. Vet man inte vart släktingarna tog vägen är det möjligt att man hittar uppgift om destinationen i Internet-söktjänsterna Ellis Island och Castle Garden.

För att forska på emigranter i USA behöver man enligt min uppfattning tillgång till databasen Ancestry.com (eller svenskversionen Ancestry.se). Ancestry innehåller den amerikanska folkräkningen (census) för var tionde år t o m 1940) och i varierande fullständighet för olika delstater finns födelse-, vigsel- och döduppgifter. Vidare finns passagerarlistor, passfoton, gränspasseringar, månstringsuppgifter, adressuppgifter m m. Sökmöjligheterna är stora. Ett problem är dock att de namn man letar efter kan ha förvanskats rejält. Dels kan personerna själva ha ändrat sitt för- och/eller efternamn eller så har myndigheterna uppfattat namnet fel när de har skrivit in namnet i handlingarna. Hittar man inte sin släkting med detsamma måste man därför vara kreativ i sökta namnvalen. Mina släktingar förekom t ex ibland som Dalson, Lasson och Headland. Förnamnen kunde vara förvrängda till oigenkännlighet. Ibland stod de med förnamnet, ibland med mellannamnet. Man kan i sökningen också utelämna namn helt och enbart söka på födelseuppgifter, orter osv. Genom att man i ancestry även får fram på vilka adresser släktingarna bodde på vid olika tidpunkter kunde jag mappa dom på en karta över Chicago. Här gäller det bara att hålla koll på att karta och adressuppgift har överensstämmande datum. Gatunumren ändrades nämligen i många fall i början av 1900-talet.

Efter ett oändligt grottande i ancestry hade jag kartlagt emigranterna och deras barn i stort sett fram till ca 1940. Sedan kom jag inte längre och lade det hela på is för en tid. Tills jag upptäckte att Family Search (gratis söktjänst) skapat en flik med födelse-, vigsel- och döduppgifter för amerikanska medborgare, många av dessa finns inte i Ancestry. Här fann jag således ett stort antal av emigranternas ättlingar och kunde se när de föddes och dog, vem de gift sig med etc. Och med de nya uppgifterna kunde jag återgå till Ancestry och leta vidare.

Man kommer ju lite olika långt med olika släktgrenar. Det jag inte hittade i Ancestry och Family Search av födelse-, vigsel- och döduppgifter kunde jag i några fall köpa från Vital Records för berört county. Dyrt var det (100-300 kr/st), men förutsatt att man beställt på rätt person så ledde det framåt. Jag kontaktade också flera kyrkogårdar (hittade kontaktuppgifter på Internet) där släktingar enligt dödbevisen begravts och fick på detta sätt en del kompletterande information om personerna och vilka eventuellt fler som vilade i graven.

En kuriositet, och en fälla i forskningen, är att jag flera gånger stött på släktingar over there som har ändrat (!) sitt födelsedatum i t ex passhandlingar, förmodligen för att därmed föryngra sig.

Jag hade nu alltså lyckats att följa ättlingarna från 1860-talet till nutid och identifierat personer som kunde antas vara i livet. Då använde jag söktjänsterna US Search och White Pages för att se var folk idag bor och även hitta relationer mellan olika personer. Genom

Google Street View kan man i många fall se hur husen (åtminstone närområdet) ser ut idag. Även Facebook har jag använt för att identifiera släktingar.

Så hade jag äntligen, i början av 2010 och efter flera års letande, identifierat levande människor i USA som jag är släkt med. Återstod att kontakta dem. Jag valde ut äldre personer och skrev brev för hand till dem i vilket jag berättade om släktsambandet, vem jag är och frågade om de var intresserade av att få veta mer om sin svenska bakgrund. Det blev ett 10-tal brev till olika personer och av dem har ca hälften svarat och med dem har jag nu en fortsatt kontakt.

Hösten 2010 åkte jag till Chicago för att träffa en av de familjer som jag hittat som ättlingar till Anna Lovisa Johansdotter från Stora Sälleryd, gift med gotlänningen Dolson i Chicago. Hela familjen, syskon och barn ställde upp. Två gånger träffades vi. Jag passade även på att besöka ett antal gatuadresser där tidigare släktingar bott. En del av de gamla husen var förstörda rivna och en del ligger idag i "bad areas". Och så besökte jag förstas Chicago Museum som också har släktforskarresurser.

Ja, så var målet (nästan) nått – en emigrantsläktbok med de tre emigrerade systrarnas ättlingar, fotografier på människor, foton och kartor på hus där de bott och arbetat och foton på gravstenar. Självklart är inte allt utforskat ännu, det har man ju lärt sig som släktforskare att det blir det aldrig...

Ulf Björkdahl

Framforskad släkt i Chicago: familjen Wahlborg. Jag och min dotter Jenny till vänster.